

Představení projektu Gender v inovacích – inovace v klastrech

PaedDr. Pavla Břusková, Národní klastrová asociace
30.3.2015, Praha

Inovace a klastry

- Nejvíce inovací pramení z osobních kontaktů v rámci týmů.
- Geografické klastrování je silným mechanismem pro sdílení osobních poznatků.
- Tvůrčí srdce a duše ekonomiky budou i nadále vázány ke konkrétnímu místu.
- Konkrétní místo bude vždy důležité.

Doug Henton, Collaborative Economics

Klastr je geograficky blízké **seskupení** vzájemně provázaných firem, specializovaných dodavatelů, poskytovatelů služeb a souvisejících institucí v konkrétním oboru i firem v příbuzných oborech, které spolu **soutěží**, ale také **spolupracují**, mají společné znaky a také se **doplňují**. *(Michael Porter)*

REGIONÁLNÍ KONKURENČNÍ VÝHODA - VÝCHODISKO PRO RIS3

Klastrové organizace

Mají k dispozici klastrový kapitál:

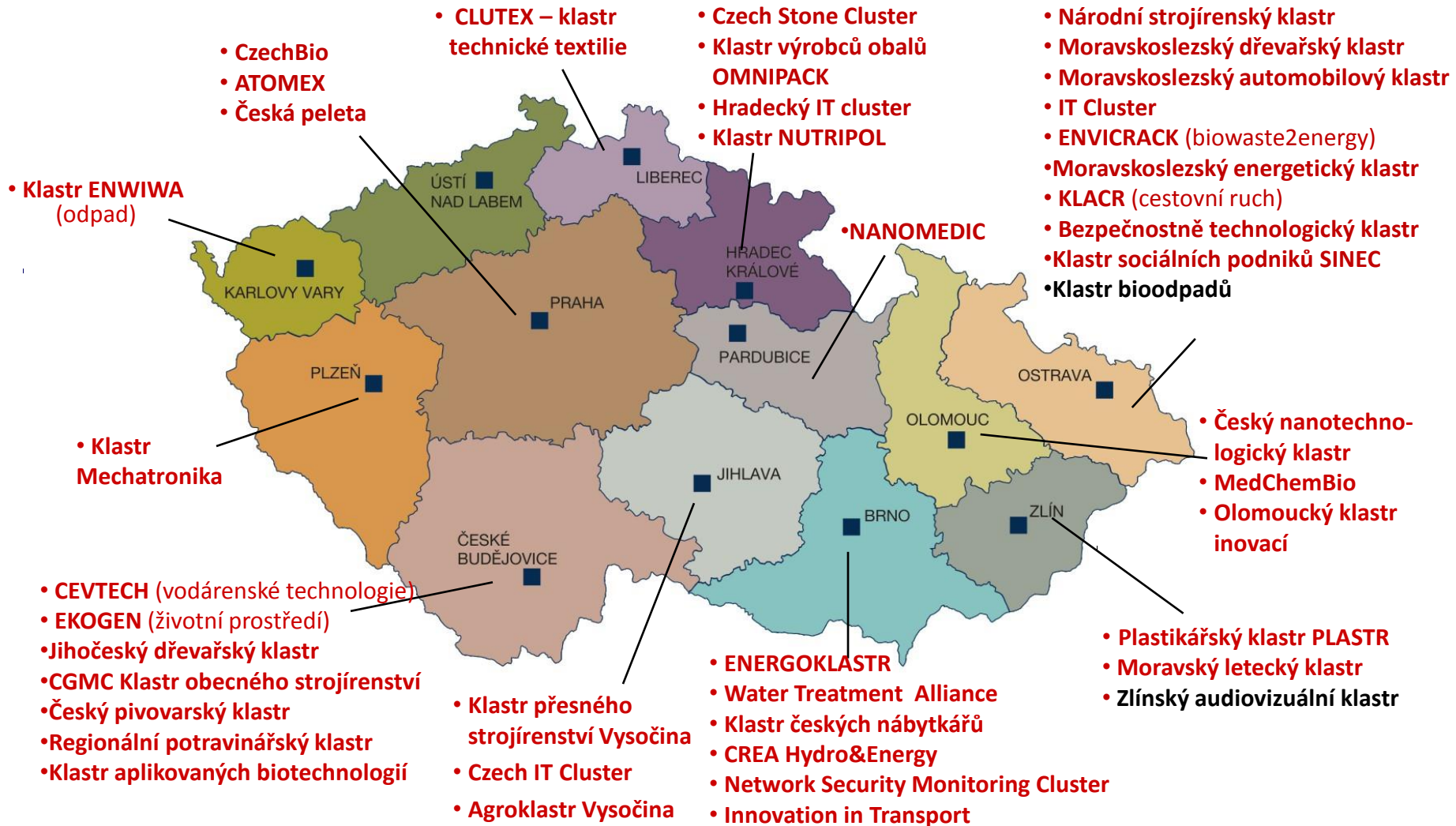
- **identifikované oborové sítě** výrobců, dodavatelů, souvisejících a podpůrných organizací, škol, univerzit a výzkumných pracovišť
- **lidi, kteří spolupracují:** manažeři klastrů, manažeři firem, výzkumníci, experti, odborníci z intermediárních a veřejných institucí
- **znalosti, které jsou sdíleny**, které se přelévají a přinášejí inovace
- **dovednosti, jak inovační procesy řídit** – transfer znalostí a technologií, komercializace výsledků výzkumu a vývoje, apod.
- **schopnost mobilizovat** všechny potřebné aktéry a zdroje
- **sociální kapitál** – důvěra, spolupráce, kreativita, invence a realizační síla, vč. pro komercializaci VaV

Potřebují efektivní governance:

- přijetí a implementaci **klastrových politik v krajích**
- podmínky pro budování **excelentního managementu** klastrových organizací

ŘÍZENÍ ZMĚNY – VYTVÁŘENÍ MOSTŮ – CÍLEM JE KONKURENCESCHOPNOST

V ČR existuje 80 klastrových organizací

Národní klastrová asociace

vytváří dlouhodobou a kompetentní platformu pro rozvoj klastrů v České republice a aktivní rozhraní pro jejich internacionalizaci (zal. 2008, aktivní od 18.3.2010)

Role NCA

- ✧ informační a asistenční centrum pro klastrové organizace a meziklastrovou spolupráci
- ✧ strategický partner pro centrální orgány a kraje ČR k vytváření a zkvalitňování klastrové politiky pro novou ekonomiku
- ✧ znalostní centrum pro vzdělávání ke klastrové excelenci a integraci českých klastrů do evropských a globálních klastrových struktur
- ✧ lídr a partner v národních a mezinárodních projektech

Projekt Gender v inovacích

– inovace v klastrech

- povědomí o roli genderu v inovačních procesech firem je v ČR minimální, jak prokázalo mapování v rámci projektu CluStrat, a výrazně zaostávající za EU
- přetrvávají horizontální genderová schémata dominance podílu mužů ve výrobních oborech a dominance žen především v sektoru služeb a netechnických oborech
- téma genderové rovnosti je chápáno jako čistě sociální problém, záležitost sociální inkluze a rovných práv
- genderová opatření jsou vnímána více jako omezení podnikatelského rozvoje a zdroj nákladů než generování příjmů či ekonomického rozvoje

Širší kontext

- Inovace nelze chápat pouze jako technologické inovace, je nutné zdůraznit tzv. „širší pohled“ zahrnující rovněž inovace sociální, institucionální a politické;
- Klastry jsou důležitou součástí inovační infrastruktury regionů a nositelé regionální specializace a konkurenční výhody - přesto ani zde dosud nedošlo k aplikaci genderové perspektivy;
- Je důležité vnímat genderovou rovnost také jako **ekonomicky produktivní faktor přispívající k ekonomickému růstu – motor tvořivosti a inovací v podnikání.**

Cíle projektu

- podpořit genderovou rovnost ve všech inovačních sférách
- posílit inovační potenciál klastrů prostřednictvím aplikace genderové perspektivy a nejlepší praxe z Norska
- z pohledu výstupů lze hovořit o identifikaci konkrétních příkladů řešení pro využití inovačního potenciálu žen ve firmách k vývoji nových produktů a služeb a/nebo získání nových trhů s pomocí prezentace zahraničních nejlepších praktik

Význam projektu

Projekt chce svými aktivitami přispět využitím infrastruktury klastrů k:

- optimalizaci využití potenciálu žen pro inovace z hlediska jejich zapojení a udržení v pracovním procesu pomocí vhodných řešení pro sladování rodinného a pracovního života
- porozumění genderové nerovnoprávnosti v inovačním cyklu a také využití různých forem pobídek pro průmysl a výzkum k vytváření **genderové rovnováhy ve výzkumných a inovačních týmech**
- zdůraznění pohledu na **ženy jako na tvůrce poptávky** – specifického tržního segmentu stimulujícího nové produkty. Tento aspekt může v klastrech posílit potřebu provádění společného průzkumů trhu, výzkumu a vývoje inovačních produktů, vzniku nových firem s využitím efektů spill-over a sdílených investic.

Úkoly projektu

- Proškolit realizační tým, experty, zaměstnance klastrových organizací a jejich členských firem v oblasti uplatňování přístupu k genderu v inovacích prostřednictvím přenosu nejlepších praktik z Norska
- Analyzovat míru uplatňování genderově citlivého přístupu v národních a regionálních strategických dokumentech v oblasti inovací a konkurenceschopnosti
- Provést 3 genderové audity v členských firmách 2 klastrových organizací
- Provést osvětovou činnost s využitím přenosu znalostí, zkušeností a nejlepších praktik o využití genderu pro inovace v klastrech z Norska
- Zpracovat doporučení pro začlenění tématu gender do strategických dokumentů vybraných klastrů:
 - Moravskoslezský automobilový klastr, členská firma PRO NORTH
 - IT Cluster, členská firma NAM Systém
 - Bezpečnostně-technologický klastr

NATIONAL CLUSTER ASSOCIATION

info@nca.cz

www.nca.cz